

OHJEITA ESIRUKOUSJOHTAJALLE

Tuomasmessun kokoaja kutsuu esirukousjohtajan työparikseen messun suunnitteluun ja toteuttamiseen. Esirukousjohtaja aloittaa messun esirukousosion johdantosanoilla ja päättää sen kokoavalla rukouksella sen jälkeen, kun rukousalttaripalvelijat ovat rukoilleet messussa kirjoitettujen aiheiden puolesta. Lisäksi tehtävään kuuluu huolehtia kirjojen jakamisesta, kolehdin keräämisestä sekä ehtoollispikarien keräämisestä ja pesusta yhdessä tiimin kanssa.

Mikäli messussa on käytössä ”Paranemisen kehä”, esirukousjohtaja kertoo siitä seurakunnalle ja järjestää sekä kerää pois rukoustyynytt alttaritasanteelta yhdessä juontajan kanssa. Esirukousjohtaja rekrytoi tiimiinsä rukousalttaripalvelijat, ehtoollispikarien kerääjät ja pesijät sekä virsi- ja laulukirjojen jakajat.

Messulle on mahdollisesti nimetty koordinaattori, joka saapuu kirkolle hyvissä ajoin auttamaan kokoajaa ja esirukousjohtajaa käytännön asioissa. Tarvittaessa hän voi myös auttaa messun valmistelussa etukäteen.

Koordinaattorin yhteystiedot saa Tuomasyhteisön toimistosta. Esirukousjohtaja toimii kokoajan kanssa omaa messuaan edeltävässä Tuomasmessussa isäntänä/ emäntänä kirkon eteisessä. Esirukousjohtaja on myös tervetullut kuukausittain pidettävään messukokoukseen ennen ja jälkeen oman messunsa. Kokouksesta saa apua ja tukea messun valmisteluun ja siellä käsitellään toteutuneita messuja. Messukokous järjestetään kuukauden toisena tiistaina klo 17.30 Agricolan kirkon kahvilassa.

Esirukousjohtajan tiimin rekrytointilista löytyy eteisen infotiskin kansiosta. Messujen yhteydessä ihmiset voivat ilmoittautua messun tehtäviin. Kotisivujen kautta ilmoittautujista saat tiedot Tuomastoimistosta, ja sinä vahvistat heille mahtuvatko he vielä mukaan. Rekrytointilistan täyttymistä on hyvä seurata. Jos se ei ala täytyä, on syytä aloittaa aktiivinen rekrytointi (sähköpostitse, tekstiviesteillä ja puhelimitse) viimeistään viikko ennen messua. Vapaaehtoisten yhteystietoja tuomastoimistolta tai esim. Tuomasmessun Facebook-sivuilta Rukous- ja ehtoollisavustajien ryhmästä. Voit hyödyntää rekrytoinnissa suhteita omaan paikallisseurakuntaasi ja muihin omiin verkostoihisi. Uudet ihmiset ovat tervetulleita!

MESSUN VALMISTELU JA TOTEUTUS

Messua edeltävällä viikolla

Kun olet viikkoa aiemmin emäntänä/isäntänä, tarkista tiimisi rekrytointitilanne kansiosta. Ota kansiosta lista mukaasi, ja lisää siihen netin kautta tulleet ilmoittautumiset. Voit myös täyttää kaikki tiedot koneella netistä löytyvään pohjaan. Jos on vielä tarvetta rekrytoinnille, ja tarvitset tässä apua ota yhteys tuomaspappiin ja/tai koordinaattoriin.

Valmistele puheenvuorosi (Johdatus esirukoukseen ja kokoava rukous).

Tavoitteena on, että johdatus (2 min) ja kokoava rukous (2 min.) mahtuvat noin kahteen minuuttiin. Alkuvuodesta 2019 saatavalla screenillä näkyvät rukousjakson ohjeet kuten rukouspyyntjen kirjoittaminen, rukousavustajan kanssa keskusteleminen ja rukous, siunauksen saaminen jne. niitä ei tarvitse joka kerta mainita. Voit miettiä, minkä niistä mainitset omassa juonnossasi. Pyri puheenvuoroissasi selkeyteen ja keskity olennaiseen. Välittömyys ja henkilökohtaisuus puhuttelevat. On syytä välttää pitkää selostusta päivän aiheesta, koska se voi mennä päällekkäin juontajan tai saarnaajan kanssa.

Lähetä rekrytoimillesi ihmisille torstaina tai perjantaina muistutus siitä, että he ovat lupautuneet tehtäviin ja kutsu heidät kirkolle klo 16.30 valmistelemaan messua. Pyydä ilmoittamaan, jos heille on tullut este tai saapuu myöhässä. Huolehdi, että jokainen löytää tehtävänsä ohjeet ja lukee ne

ennen messua. Lue myös itse ohjeet niihin tehtäviin, joita et tunne. Sinun ei tarvitse tuntea kaikkia yksityiskohtia, koska koordinaattori voi auttaa sinua kirkolla.

Messupäivänä ennen kuin tulet kirkolle

Merkitse rukousalttaripalvelijoiden (R1 – R8) ja ehtoollispikarien kerääjien (PK) paikat sijoittelukarttaan ennen kirkolle tuloa. Paperin saat messukansiosta tai voit tulostaa sen netistä tuomsmessu.fi -sivuilta Ohjeita messutehtäviin tuleville.

Kirkolla messupäivänä

Ole kirkolla viimeistään klo 16 ja esittäydy suntioille ja käy tervehtimässä musiikinjohtajaa, kuoronjohtajaa ja äänentoistovastaavaa, jotka ovat jo paikalla. Varmista musiikinjohtajalta esirukousten väliin tuleva laulu ja sovi, kumpi teistä ilmoittaa sen seurakunnalle. Tarkista häneltä myös, mikä on rukousjakson viimeinen laulu. Sovi tehtävänjaosta vielä tarvittaessa juontajan ja koordinaattorin kanssa.

Laita tiimisi sijoittelukartta sakastia vastapäätä olevalle ilmoitustaululle ja anna yksi kopio infopöydälle. Kirkolle on usein jo tässä vaiheessa tullut vapaaehtoisia auttamaan pöytien pystytyksessä ja pikarilaatikoiden laittamisessa paikoilleen. Toivota heidät tervetulleiksi ja sopikaa, miten toimitaan (kuka tekee mitä).

Ohjaa rukousalttaripalvelijat omalle alttarilleen laittamaan se kuntoon.

Rukousalttarille nro 1 Lasten alttari, löytyy erillinen ohje tämän dokumentin lopusta (liite 1). Jos ovat ensikertalaisia, kerro, että tarvitsevat ja ohje löytyy kunkin alttarin päätykaapista ja pyydä muita odottamaan tiimipalaverin alkua.

Kaksi rukousalttaripalvelijaa voi auttaa kirjojen jakajia pystyttämään pöytiä ja hakea pikarilaatikat. Kirjojen jakajina on usein ensikertalaisia. Toivota heidät tervetulleeksi ja miettikää yhdessä, miten kirjojen jakajat voisivat vuorotellen olla mukana alkukokouksessa. Voitte myös yhdessä rukoilla ja siunata tulevan messun ja tehtävissä olevat.

Ohjaa kirjojen jakajat tehtäväänsä eteisessä:

- Kummallekin puolelle pystytetään kaksi pöytää ja joiden päälle ladotaan virsikirjat ja käytettävät laulukirjat. Virsikirjat ja Uusia messulauluja -kirjat ovat eteisen hyllyissä (virsikirjoja on lisää kirkkosalin puolella olevissa vaunuissa). Violetit ja vihreät laulukirjat ovat kryptan kaapissa. Yleensä kummallekin pöydälle ladotaan virsi- ja laulukirjat n. 150 kirjaa/puoli. Juhlapyhien tai erityismessuissa määrä on suurempi.
- Pyydä kirjojen jakajia viemään virsi- ja laulukirjat kuorissa oleville tuoleille (16/18 kpl) ja kirkon vasemman puolen ensimmäiselle penkkiriville (n. 10 kpl)
- Pyydä yhtä kirjojen jakajaa keräämään kolehti parvelta ja anna hänelle kori sitä varten (löytyy rukousalttarin 4 kaapista).
- Ota esirukousjohtajan kori rukousalttarin R1 kaapista ja laita se alttarin vasempaan reunaan, puhujanpöntön viereen. Huolehdi, että pikaripöydät on laitettu kuntoon (ks. tarvittaessa pikarien kerääjän ohje). Kiertele kirkossa katsomassa, että kaikki osaavat hoitaa omat tehtävänsä. Jos tehtäviin ilmoittautumisissa on sekaannuksia, pyri joustavuudella siihen, että jokaiselle löytyy joku tehtävä. Viime hetken peruutuksia saattaa tulla, mutta älä huolestu, kirkkosalista löytyy aina tekijöitä kaikkiin tehtäviin. Koordinaattori auttaa tässä. Koordinaattori auttaa myös tavaroiden löytämisessä. Netistä löytyy erillinen dokumentti, mistä tarvittavat tavarat löytyvät. Ole luottavaisella mielellä, kaikki saadaan valmiiksi ennen messua!

Esirukousjohtajan tiimin palaveri klo 17 Akvaario-huoneessa tai kryptassa

Kokoa tiimiläisesi palaveriin (paitsi kirjojen jakajat) tutustumaan toisiinsa ja käymään läpi kunkin tehtävät messussa. Palaverin jälkeen voitte tarvittaessa mennä kirkkosaliin katsomaan paikat ja

kokeilemaan mikrofonia. Tämän dokumentin lopussa on ehdotus palaverin rungoksi (liite 2). Alkupalaveri Café Agricolassa klo 17.30, kesto n. 15 minuuttia Osallistu tiimisi kanssa (paitsi kirjojen jakajat) kaikkien messun toteuttajien yhteiseen alkupalaveriin. Esittele kaikki tiimisi jäsenet (koko nimi ja tehtävä, myös kirjojen jakajat) kun kokoaja antaa sinulle puheenvuoron. Huolehdi, että kaikki tiimisi jäsenet ottavat tuohuksen ja mansetin alku- ja loppuprosessiota varten. Palaverin päätyttyä siirry tiimisi ja kaikkien muiden toimittajien kanssa kirkon takaosaan alkuprosessiota varten. Muistakaa hiljaisuus kirkkosalissa ja antakaa tilaa messuun tulijoille.

Messussa

Tultuasi prosessiossa kirkkoon istu vasemmalle etupenkkiin. Koordinaattori istuu lähelläsi.

Esirukousjakso:

- Siirry mikrofonin taakse Alkusiunauksen ja mahdollisen psalmin tai musiikkiesityksen lopussa, kun musiikki päättyy.
- Tarvittaessa pyydä kirkkokansaa tiivistämään penkeissä keskikäytävää kohti.
- Pidä johdatus esirukoukseen (max. 2 min). Voit esim. kertoa muutamalla lauseella, mitä rukous sinulle merkitsee.
- Vältä liikaa ohjeistusta rukousjaksolle. Screenin tultua käyttöön käytännön ohjeet näytetään screenillä: siunaus on kirkkosalin takaosassa (ja edessä jos neljä siunaajaa), valkopukuisen rukousavustajan kanssa voi keskustella kuorissa ja kirkon takaovilla, voi kierrellä rukousalttareilla sekä jättää kiitos- ja rukousaiheita yhdessä ääneen rukoiltaviksi; mainitse että jos ei halua rukousta ääneen luettavaksi, kirjoita EI LUETA lappuun, mikäli messussa on käytössä ”Paranemisen kehä”, kerro siitä seurakunnalle:
- Paranemisen kehään voi tulla mieltä askarruttavan asian kanssa. Se voi olla oma asiasi, jonkun toisen tai koko maailmaa koskeva. Voit polvistua tyynylle tai seisoa sen vieressä. Kaksi valkopukuista tulee luoksesi ja rukoilee puolestasi rukouksen: ”Tässä läsnä oleva elävän Jumalan Henki tulkoon sinun ruumiiseesi, mieleesi ja henkeesi ja parantakoon sinut kaikesta, mikä vahingoittaa sinua.”
- rippipappi ottaa vastaan morsiuhuoneessa eteisessä
- kaikki rukoukset toimitetaan Tuomasyhteisön rukousryhmille esirukousta varten HUOM! Radionkuuntelijat kuulevat nauhoituksen ja netissä näytetään viesti, jossa kerrotaan, että he voivat osallistua lähettämällä tekstiviestin numeroon 0440 980 119, eli radionkuuntelijoille/netistä seuraaville ei tarvitse erikseen mainita näitä.
- siirrä mikrofonin sivulle, että ihmiset mahtuvat kuoriin / alttarin eteen rukoilemaan o kiertele kirkossa esirukouksen aikana katsomassa että kaikki sujuu.
- viimeisen rukouslaulun alkaessa (n. 8 minuutin päästä aloituksesta), ryhmity rukousalttaripalvelijoiden kanssa alttarin eteen lattiatasolle kasvot seurakuntaan päin. Ota mikrofonin jalasta käteesi o voit aloittaa sanomalla esim. ”Rukoilemme muutamien esirukouspyynnön äsken jättäneiden kanssa” tai ”Yhdymme yhteiseen esirukoukseen” tai ”Rukoilemme nyt yhdessä sivualltareille jätettyjen rukousaiheiden puolesta”. Mikäli olette niin sopineet, ilmoita selkeästi myös rukousten välillä laulettavan laulun numero.
- anna mikrofonin eteenpäin vieressäsi seisovalle rukousalttaripalvelijalle. Rukousten välissä (neljän rukouksen jälkeen) lauletaan rukouslaulu. Kun kaikki luettu, viimeinen rukoilija lähettää ensin mikrofonin takaisin esirukousjohtajalle, ja sitten korin, johon kaikki laittavat omat rukouslappunsa.
- mikäli olette sopineet liturgin kanssa, että kokoavan rukouksen yhteydessä/jälkeen on synnintunnustusrukous, toimikaa sopimuksen mukaisesti.

Huomioitavaa kokoavassa esirukouksessa:

- rukouspyynnöt ovat osa esirukousta (älä toista samoja aiheita)
- yhteisiä aiheita voivat olla: maailmanlaajuinen kirkko ja Tuomasyhteisö, kotimaa ja yhteiset asiat, ympäristökysymykset ja luonto, rauha ja yhteinen maailma, vaikeuksissa olevat ja sairaat, kärsivät ja kiusatut ja vainotut sekä erilaiset ajankohtaiset aiheet
- kokoava rukous voi myös käsitellä olemassaolon peruskysymyksiä, jotka koskettavat eri tavoin itse kutakin. Tällaisia aiheita ovat mm. oikeus olla olemassa, elämän tarkoitus ja

yhteenkuuluvuus toisten kanssa, anteeksianto ja vapautus, ihmisenä kasvaminen ja parantuminen, rauha ja hyvät elinehdot, kristittyjen yhteys.

- Rukouksen tulee päättyä kiitokseen siitä, että Jumala kuulee meitä.
- löydät materiaalia myös erilaisista rukouskirjoista, kuten Rukousten kirja (Kantala, Rönttilä, Valtonen Hiltunen) tai Jumalan oma maailmaa varten, Kati Pirttimaa tai Sakasti.fi (kirkon nettipalvelu).
- rukouksen ei tarvitse olla minkään kaavan mukainen, vaan siitä saa kuulua, että se on sinun rukouksesi. Päätä rukouksesi sanoen 'aamen'.
- Liturgi jatkaa synnintunnustusrukoukseen ja kiitokseen anteeksiannosta.

Esirukousjohtajan vieressä seisova rukoilija vie korin alttarille, ja sinä viet mikin takaisin telineeseensä. Muista, että koska messu radioidaan ja videoidaan, pyritään sujuvuuteen ja välttämään turhia taukoja.

Kolehdin kerääminen: seuraa kolehdin keruun sujumista ja auta tarvittaessa

Ehtoollinen: seuraa, että pikareiden kerääminen edessä ja takana sujuu ja mene tarvittaessa avuksi. Varmista, että kaikki edessä kerätyt pikarit viedään alakerran keittiöön pestäviksi ennen messun päättymistä.

Loppuprosessio: Osallistu prosessioon messun kokoajan parina. Tuohukset saavat palaa eteiseen asti, jossa ne sammutetaan ja laitetaan astioihinsa. Siirry kättelemään messusta pois lähteviä kirkkosalin takaosaan toiselle sivuovelle. Toivota kaikille siunausta viikkoon.

Ota myös vastaan kävijöiden palautetta, jos joku haluaa sitä antaa. Välitä saamasi palaute toimistoon, tuomaspapille tai messun jälkeisen messukokouksen vetäjälle.

MESSUN JÄLKEEN

Messun päätyttyä

Kiitä kaikkia vastaan tulevia messun toteutuksessa mukana olleita ☺.

Osallistu paikkojen järjestelyyn messun kokoajan ja koordinaattorin sekä tiimisi kanssa.

- tavarat, pöydät ja pikarit kirkossa ja eteisessä paikoilleen
- rukousalttarit puretaan ja siivotaan ohjeen mukaisesti
- kolehtikorit palautetaan rukousalttareiden sisään
- laulukirjat ja virsikirjat viedään penkeistä eteiseen
- löytötavarat viedään sakastiin
- videointi-, pyhäkoulu- ja rippikyltit kannetaan komeroon sekä Tuomasmessu-kyltti pihalta vasempaan eteisvälikköön.
- vie ajan tasalle saatettu tiimisi rekrytointilista messukansioon.
- Koordinaattori jakaa messussa kertyneet esirukouspyynnöt kirjekuoriin rukousryhmiä varten ja toimittaa ne rukousryhmäläisille.
- Varmista, että paikat jäävät kuntoon ja kaikki tavarat on viety omille paikoilleen.
- Mene lopuksi kryptaan kahville/teelle levähtämään ja ottamaan vastaan palautetta messusta.
- Kiitä itseäsi ja Taivaan Isää messusta!

Messua seuraavina päivinä

Lähetä palautetta messukokemuksestasi tuomaspapille (pirjo.kantala (at) tuomasmessu.fi). Voit välittää hänelle myös muilta saamaasi palautetta ja osallistua messua mahdollisesti koskevaan keskusteluun Facebookissa.

Siunausta tehtävääsi, kiitos että otit sen vastaan!

LIITTEET

Liite 1. "Lastenalttari" ohje (rukousalttari R1) Tällä Hiljaisuuden alttarilla käytetään rukouskiviä. Alttarille laitetaan vain nämä, EI MUUTA: o kolme (3) keraamista alustaa, joille kiviä o isompi keraaminen malja o kynttilän jalka ja 1 tuohus/kynttilä o ikkunalaudalle ikoni, ei koria, koska tälle alttarilla ei jätetä kirjoitettuja rukouksia.

Ota kori alttarin sisältä vasta siinä vaiheessa, kun alat kerätä kolehtia. Laita kolmelle keraamiselle alustalle jokaiselle eriväriset kivet (yhdele mustat, yhdelle harmaat ja yhdelle valkoiset) ja jokaisen alustan eteen "nimilappu", joka kertoo mitä nuo kivet symboloivat. Kiinnitä nimilaput pöytään sinitarralla, jotta pysyvät paikoillaan. Sijoittele alustat alttarille ja niiden keskelle sininen keraaminen malja (sininen, jalallinen) ja maljan eteenkin rukous/teksti (jos on). Kun menet eteen esirukousjakson loppuksi, ota iso malja mukaasi ja omalla vuorollasi rukoile lyhyesti omin sanoin tai alttarilla olevan rukouksen mukaisesti näiden kivien muodossa alttarille jätettyjen rukousaiheiden puolesta. Rukousjakson loppuksi tuo malja takaisin alttarille. Messun päätyttyä lajittele isosta maljasta kivet kukin omaan rasiaansa värin mukaan ja laita kivien "nimilaput" muovitaskuun. Laita loppuksi rasiat ja muovitasku + alustat + kulho + ikoni alttarin sisään.

Liite 2. Esirukousjohtajan palaverin runko (klo 17.00 Akvaario-huone tai krypta)
Esittele paikalla olevat (etu- ja sukunimi, tehtävä ja sijainti). Huomioi ensikertalaiset.

Käy tarpeellisilta osin läpi tehtävät

- A) esirukouksen,
- B) kolehdin keräämisen ja
- C) ehtoollisenjaon aikana sekä
- D) messun päätyttyä.

A) Yhteinen esirukous

Kun rukousjohtaja aloittaa esirukousjakson, rukousalttaripalvelijat siirtyvät seisomaan oman alttarinsa viereen. Kun esirukousjakson alusta on kulunut n. 8 minuuttia ja viimeinen rukouslaulu alkaa, R8-alttarin palvelija lähtee kiertämään kirkkoa sivukäytäviä pitkin, pyytäen kaikki rukousalttaripalvelijat matkan varrella mukaansa. Kukin rukousalttaripalvelija ottaa mukaansa kaikki rukoukset korista, mutta valitsee luettavaksi yhden rukouksen, joka on mahdollisimman konkreettinen pyyntö tai kiitos. Myös luontoa, eettisiä kysymyksiä ja uskoa ja epäilystä koskevat rukoukset sopivat hyvin. Tarkistetaan, ettei valitussa lapussa lue "ei lueta". Jätetään nimet sanomatta. Rukousta luettaessa sen loppuun EI sanota aamen, vaikka se lapussa olisikin.

Rukousjohtaja ottaa mikrofonin telineestä ja johdattaa rukousalttaripalvelijat perässään alttarin eteen lattiatasoon. Toiseksi viimeisellä on mukanaan esirukousjohtajan kori. Viimeisenä tulee "lastenalttarin" (R1) alttaripalvelija. Rukoillaan niin, että mikrofoni siirtyy, alttaripalvelijat pysyvät paikoillaan. On tärkeää, että mikrofoni siirtyy lukijalta toiselle äänettömästi, ilman kolinoita ja kahinoita. Mikrofoni otetaan vastaan samalla kädellä, jolla se laitetaan sitten eteenpäin. Luettava rukous on valmiiksi päällimmäisenä toisessa kädessä. Kun viimeinen rukous, on rukoiltu, mikrofoni ja kori siirtyvät kädestä käteen ja samalla jokainen laittaa omat rukouspyyntönsä koriin. Rukousjohtajan vieressä seisova alttaripalvelija vie korin alttarille, ja rukousjohtaja vie mikrofonin takaisin telineeseen.

Muut poistuvat jonossa samaa reittiä kuin tulivat ja menevät paikoilleen istumaan.

B) Kolehdinkeruu

Ennen kolehdin keräämistä otetaan koriin mahdollisesti vielä tulleet esirukouspyynnöt käteen ja annetaan kolehdin keruun jälkeen kirkon takaosassa R8:lle, joka vie ne rukouskoriin. Kolehti kerätään kartan mukaan pylväiden väliseltä alueelta oman alttarin kohdalta edestä alkaen taaksepäin niin, että keruu alkaa pylvään jälkeen ensimmäiseltä selkänojaltaan "ehjältä" riviltä ja päättyy riville, jonka selkänojan pylväs katkaisee. Takimmaisille kerääjille (R4 ja R5) jää pariton määrä rivejä, joten kori pitää hakea keskikäytävän puolelta R1-alttarin palvelija kerää itse 1. rivin ja lähettää sitten korin eteenpäin 2. riviltä. R8-alttarin palvelija kerää ensin kuorolta ja sen jälkeen penkeistä. Kun kolehti on kerätty, siirrytään keskikäytävälle kirkon takaosaan ja odotetaan, että kaikki kerääjät ehtivät paikalle, myös mahdollisesti parvelta keräävä. Kolehti viedään alttarille

parijonossa, ensimmäinen pari asettuu alttarin eteen keskelle, muut heidän sivuilleen. Liturgi siunaa kolehdin, kiitosrukouksen ajan korja pidetään kädet kohotettuina. Korit lasketaan yhtä aikaa alttarin eteen polvistumisportaalle. Poistutaan ripeästi saarnatuolin puoleisen kerääjän johdolla saarnatuolin puolelta omille paikoille.

C) Pikarien kerääminen ehtoollisen aikana ja pikarien peseminen

Rukousalttaripalvelijat ja pikarien kerääjät keräävät käytetyt pikarit puulaatikoihin. Käy läpi kartan kanssa kunkin sijainti:

- alttaripalvelija R1 kerää jakopaikalla E4 (alkoholiton edessä)
- alttaripalvelijat R2, R3 ja R4 jakopaikkojen E5 ja E6 välissä takana
- alttaripalvelijat R5, R6 ja R7 jakopaikkojen E7 ja E8 välissä takana
- R8 jakopaikalla E9
- ehtoollispikarien kerääjät hoitavat keruun alttarikorokkeen jakopaikoilla (E1 - E3) Jos alttarikorokkeella on vain kaksi jakoparia (jakopaikkaa E1 ei ole täytetty), eteen riittää kaksi vuorottelevaa kerääjää. Jos kerääjiä riittää, jakopaikoille E4 ja E9 voi sijoittaa kummallekin yhden.
- Edessä kerätyt laatikot viedään ensin alttarialueen sivuun odottamaan ja hissillä alas kryptan keittiöön heti kun käytävällä mahtuu kulkemaan. Takana olevilta jakopaikoilta pikarit viedään välittömästi kryptan keittiöön (sivuovesta eteiseen ja hissillä alas). Takana on hyvä tehdä ensimmäinen vaihto jo vajaalla laatikolla, niin pesijät pääsevät aloittamaan. Keittiöstä palatessa katsotaan, tarvitaanko jakopaikalle vielä vaihtoa. Ehtoollispikarien pesijät ottavat ensin ehtoollisen itse ja siirtyvät sitten kryptan keittiöön pesemään pikarit astianpesukoneella. Kun kaikki on pesty, he ilmoittavat pestyjen pikarien määrän paperilapulla kirkon suntuolle sakastiin. ‘
- Pestyt pikarilaatikot palautetaan seuraavasti: kryptan eteisen varastoon 9 täyttä laatikkoa ja loput yläkertaan kirkon vasemman eteisvälikön kaappiin. Pikarilaatikoiden kuljetuksessa käytetään kärryä.

D) Messun päätyttyä

Muistuta messun päättymisen jälkeisistä siivoustehtävistä:

Rukousalttaripalvelija:

- siivoa rukousalttareilta tarvikkeet pois
- puhdista hiekka-astiasta tuohuksen jämät alttarin sisällä olevaan astiaan ja puhdista pöytä.
- tarkista onko sille alueelle, josta keräsit kolehdin, jäänyt penkeille kirjoja tai jotain muuta. Vie kirjat eteiseen ja mahdolliset löytötavarat suntuille.

Pikarien kerääjät: auttakaa pöytien pois viemisessä kirkkosalista.

Pikarien pesijät: tuokaa pestyt pikarit kärryillä omille paikoilleen. Kun omat työt on tehty voi auttaa tarvittaessa muita, esim. mahdolliset kirjakärryt alavarastoon ja pöydät säilytyskaappeihinsa. Kun kaikki tekevät loppusiivouksensa osansa, ehtivät kaikki kahville/teelle ja ystäviä tapaamaan kryptaan.

Palaverin loppuksi kiitä tiimisi jäseniä, koska lopussa et välttämättä tavoita enää kaikkia! Rukous on aina paikallaan – voit aloittaa tai lopettaa kokouksesi rukouksella.

Siirtykää Café Agricolaan messun alkupalaveria varten. Käykää sitä ennen vielä tarvittaessa kirkkosalissa katsomassa kunkin oma paikka ym. tarpeellista